

Wet Bestuursrecht Toezicht en Rechtspersonen (WBTR) wijzigingen

In de WBTR zijn wijzigingen/aanvullingen van bestaande regelingen voor bestuur en toezicht uit het Boek 2 Burgerlijk wetboek opgenomen. De wet moet leiden tot meer duidelijkheid en uniformiteit onder stichtingen, verenigingen en coöperaties.

De verduidelijking zit op met name op kwaliteit van bestuur en toezicht en het stimuleren van professionalisering. De regels gelden voor alle bestuurders en toezichthouders, ook wel de raad van commissarissen (RvC) en de raad van toezicht (RvT).

Wijzigingen WBTR

1. Raad van commissarissen

Een wettelijke basis voor het instellen van een RvC of een RvT voor verenigingen en stichtingen is opgenomen. Voorheen bestond hiervoor geen expliciete wettelijke grondslag. In de statuten kan vanaf nu worden vastgelegd of een stichting of vereniging een RvC of RvT heeft. Het is daarentegen geen verplichting om dit in te stellen.

2. Monistisch systeem

Het is voor alle rechtspersonen mogelijk om een one-tier board, ook wel monistisch systeem, in te stellen. Het bestuur bestaat in dat geval uit een uitvoerende en niet uitvoerende bestuurder. Handelsregister laat inschrijving monistisch bestuur nu nog niet toe (technisch probleem). Regeling treedt om die reden pas later in werking.

3. Taak bestuurders en toezichthouders

De taken van bestuurders en toezichthouders moeten in de statuten van stichtingen, verenigingen en coöperaties zijn opgenomen. Voorheen bestond hiervoor geen expliciete wettelijke grondslag.

4. Aansprakelijkheid

Een bestuurder/toezichthouder van een stichting of vereniging kan aansprakelijk worden gesteld in geval van faillissement van de rechtspersoon wanneer zij hun taken onbehoorlijk hebben vervuld. Ook geldt er voor diegene die aan een jaarrekening plicht zijn onderworpen een bewijsvermoeden, als kort gezegd, hun boekhouding niet op orde is. Het bewijsvermoeden houdt

in dat wanneer niet aan de jaarrekeningplicht of boekhoudplicht is voldaan, er sprake is van een onbehoorlijke taakvervulling en aannemelijk is dat deze onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. De bestuurder of toezichthouder is dan aansprakelijk jegens de rechtspersoon, tenzij hij aantoont dat het faillissement niet te wijten is aan kennelijk onbehoorlijke taakvervulling.

5. *Tegenstrijdig belang*

Regeling voor alle rechtspersonen gelijk getrokken. Bestuurder of toezichthouder met direct of indirect tegenstrijdig belang mag niet deelnemen aan besluitvorming. Diegene kan wel vertegenwoordigingsbevoegd zijn. Als alle bestuurders een tegenstrijdig belang hebben, wordt het besluit genomen door RvC of RvT. Geen RvC of RvT of ook RvC of RvT tegenstrijdig belang, dan wordt een besluit genomen bij de Algemene Ledenvergadering. Bij Stichting – bestuur, besluit moet met overwegingen schriftelijk worden vastgelegd.

6. *Belet en ontstentenis*

Verplicht een regeling in statuten op te nemen als bij alle bestuurders of toezichthouders sprake is van ontstentenis of belet. Een bestuurder en/of toezichthouder kan bijvoorbeeld door ziekte of schorsing tijdelijk afwezig (belet) zijn. Als een bestuurder en/of toezichthouder permanent afwezig is, dan is er sprake van definitieve afwezigheid (ontstentenis).

7. *Ontslag bestuurder of commissaris stichting*

De rechter heeft meer beoordelingsvrijheid om een bestuurder en/of toezichthouder van een stichting te ontslaan. Gronden van ontslag staan in de wet opgenomen. Ook kan de rechter een ontslagen bestuurder en/of toezichthouder een verbod opleggen om de betreffende werkzaamheden voor een periode van 5 jaar niet te verrichten.

8. *Meervoudig stemrecht.*

Statuten kunnen bepalen dat aan een bestuurder of commissaris meer dan 1 stem wordt toegekend. Voor stichtingen, verenigingen en coöperaties geldt (net als nu al geldt voor BV en NV) dat een bestuurder of toezichthouder niet méér stemmen kan uitbrengen dan de andere bestuurders of toezichthouders samen. Let op: Huidige regeling is nog maximaal 5 jaar geldig. Bij eerstvolgende statutenwijziging moet deze regeling worden aangepast.

Wat moet u doen?

- 1) Check de statuten en de reglementen van de rechtspersoon op de nieuwe WBTR regels.
- 2) Ga na welke afwegingen en keuzes zijn te maken met de WBTR regels. Bijvoorbeeld over het instellen van een toezichthoudend orgaan.
- 3) Bij een eerstkomende statutenwijziging moeten de WBTR regels hierin worden verwerkt. Let hier specifiek op regeling belet en ontstentenis, meervoudig stemrecht en takenomschrijving RvC en RvT.
- 4) Overweeg – ook als er op korte termijn geen statutenwijziging is gepland – om de statuten door de notaris aan de WBTR regels aan te laten passen.
- 5) Controleer de dekking, uitsluitingen en overige polisvoorwaarden van de (bestuurders-) aansprakelijkheidsverzekering.

Per 1 juli is de WBTR in werking getreden. Dit betekent dat bovenstaande regels al gelden, ook als de statuten hier nog niet op zijn aangepast.